

USTAWA

z dnia 19 marca 1987 r.

o zmianie ustawy o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej.

Art. 1. W ustawie z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 23, poz. 108, z 1974 r. Nr 24, poz. 142 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

- a) w pkt 4 po wyrazach „administracji państwowej” dodaje się wyrazy „a także z organizacjami społecznymi”;
- b) w pkt 5 wyraz „terytorialnej” zastępuje się wyrazem „cywilnej”, a po wyrazie „samoobrony” dodaje się wyraz „ludności”;

2) art. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

- „Art. 3. 1. Członkiem ORMO może zostać pełnoletni obywatel polski wyróżniający się nienaganną postawą obywatelską i dający rękojmię należytego wykonywania obowiązków członka ORMO.
2. Członek ORMO pełni swoje obowiązki społecznie, na podstawie dobrowolnego przystąpienia do organizacji.
3. Członkiem honorowym ORMO może zostać obywatel polski, który swoją działalnością zasłużył się dla rozwoju ORMO.
4. Członkiem wspierającym ORMO może być osoba fizyczna lub prawna, popierająca cele tej organizacji i wspomagająca

jąca finansowo bądź w innej formie jej działalność.

- Art. 4. 1. Terenem działalności ORMO jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
2. Jednostki ORMO tworzy się w osiedlach miejskich, w miastach nie podzielonych na osiedla, wsiach i w zakładach pracy.
3. Dla działalności w określonych dziedzinach ochrony porządku publicznego mogą być tworzone specjalistyczne jednostki ORMO, składające się z członków ORMO o określonych kwalifikacjach i zainteresowaniach.
4. Jednostki działające na terenie gminy, miasta i gminy, miasta lub dzielnicy tworzą odpowiednio organizacje gminne, miejsko-gminne, miejskie i dzielnicowe ORMO.
5. Jednostkom utworzonym w zakładach pracy, liczącym powyżej 100 członków, mogą być nadane uprawnienia organizacji ORMO.
6. Organizacje gminne, miejsko-gminne, miejskie i dzielnicowe ORMO oraz jednostki, którym nadano uprawnienia organizacji, działające na obszarze województwa, tworzą wojewódzką organizację ORMO.”;

3) po art. 4 dodaje się art. 4a, 4b, 4c i 4d w brzmieniu:

- „Art. 4a. 1. Społeczny nadzór nad działalnością ORMO sprawują: Krajowy Społeczny Komitet ORMO oraz wojewódzkie, miejskie, dzielnicowe, miejsko-gminne i gminne społeczne komitety ORMO.
2. W skład Krajowego Społecznego Komitetu ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani przez wojewódzkie organizacje ORMO oraz przedstawiciele delegowani przez centralne instancje Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, Stronnictwa Demokratycznego, ogólnokrajowej organizacji międzyzwiązkowej i organizacji młodzieżowych, a także przez Radę Państwa, Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Obrony Narodowej oraz Sprawiedliwości.
3. W skład wojewódzkich społecznych komitetów ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani przez wojewódzkie organizacje ORMO spośród ich członków oraz przedstawiciele delegowani przez wojewódzkie instancje organizacji politycznych wymienionych w ust. 2, wojewódzkie organizacje międzyzwiązkowe i instancje organizacji młodzieżowych, a także przez wojewódzkie rady narodowe, prezesów sądów wojewódzkich, prokuratorów wojewódzkich, szefów wojewódzkich sztabów wojskowych oraz szefów wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych.
4. W skład miejskich i dzielnicowych społecznych komitetów ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani spośród członków ORMO przez miejskie lub dzielnicowe organizacje ORMO oraz przedstawiciele delegowani przez miejskie (dzielnicowe) instancje organizacji politycznych wymienionych w ust. 2, instancje organizacji młodzieżowych, a także przez miejskie (dzielnicowe) rady narodowe, prezesów sądów rejonowych i prokuratorów rejonowych w miastach lub w dzielnicach będących siedzibą tych sądów lub prokuratur.
5. W skład miejsko-gminnych i gminnych społecznych komitetów ORMO wchodzi członkowie ORMO wybrani spośród członków miejsko-gminnej lub gminnej organizacji ORMO.
6. Społeczne komitety ORMO, o których mowa w ust. 1, wybierają na pierwszym posiedzeniu przewodniczącego komitetu i dwóch jego zastępców.
7. Okres kadencji społecznych komitetów ORMO trwa 4 lata.
8. Społeczne komitety ORMO powinny odbywać posiedzenia co najmniej dwa razy w roku.

Art. 4b. 1. Do zadań Krajowego Społecznego Komitetu ORMO należą:

- 1) nadzorowanie realizacji zadań ustawowych ORMO,
 - 2) zapewnianie warunków prawidłowej działalności organizacji ORMO,
 - 3) propagowanie działalności ORMO na terenie kraju,
 - 4) powoływanie Komendanta Głównego ORMO oraz jego zastępców spośród członków ORMO wchodzących w skład tego Komitetu, a także szefa sztabu ORMO,
 - 5) rozpatrywanie okresowych sprawozdań z działalności ORMO przedstawianych przez Komendanta Głównego ORMO i ocena tej działalności,
 - 6) ustalanie wytycznych do działalności ORMO we współdziałaniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz z władzami organizacji politycznych i młodzieżowych,
 - 7) przedstawianie Ministrowi Spraw Wewnętrznych sprawozdań i informacji z działalności ORMO,
 - 8) występowanie do Ministra Spraw Wewnętrznych o uchylenie uchwał wojewódzkich społecznych komitetów ORMO, jeżeli są one sprzeczne z prawem lub z kierunkami działania ORMO,
 - 9) przedstawianie wniosków o nadanie członkom ORMO odznaczeń państwowych oraz odznak honorowych w trybie określonym w odrębnych przepisach,
 - 10) nadawanie, na wniosek wojewódzkich społecznych komitetów ORMO lub Komendanta Głównego ORMO odznaki honorowej „Zasłużonemu Działaczowi ORMO”,
 - 11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących działalności ORMO,
 - 12) czuwanie nad dysponowaniem własnymi środkami finansowymi ORMO.
2. Do zadań wojewódzkich społecznych komitetów ORMO należy:
- 1) powoływanie wojewódzkich komendantów ORMO, ich zastępców oraz szefów sztabów ORMO spośród członków ORMO wchodzących w skład tych komitetów, po zasięgnięciu opinii prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej,
 - 2) zapewnianie warunków prawidłowej działalności wojewódzkiej organizacji ORMO,
 - 3) propagowanie działalności ORMO i pozyskiwanie kandydatów na członków ORMO,

- 4) rozpatrywanie okresowych sprawozdań z działalności ORMO przedstawianych przez właściwego komendanta ORMO i ocena tej działalności,
 - 5) ustalanie wytycznych do działalności organizacji ORMO we współdziałaniu z właściwymi organami rad narodowych, organami podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz z właściwymi organami organizacji politycznych i młodzieżowych,
 - 6) przedstawianie szefowi wojewódzkiego urzędu spraw wewnętrznych sprawozdań i informacji z działalności wojewódzkiej organizacji ORMO,
 - 7) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących działalności ORMO na terenie właściwości społecznego komitetu ORMO,
 - 8) czuwanie nad dysponowaniem własnymi środkami finansowymi wojewódzkiej organizacji ORMO,
 - 9) opiniowanie wniosków o nadanie odznaczeń państwowych i odznak honorowych dla członków ORMO,
 - 10) podejmowanie uchwał o nadaniu godności członka honorowego ORMO,
 - 11) podejmowanie decyzji o przyjęciu na członka wspierającego ORMO,
 - 12) nadawanie uprawnień organizacji ORMO jednostkom liczącym powyżej 100 członków.
3. Do miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych społecznych komitetów ORMO należy wykonywanie odpowiednio zadań określonych w ust. 2 pkt 2—5 i 8, a ponadto:
- 1) powoływanie miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych komendantów ORMO, ich zastępców oraz szefów sztabów ORMO spośród członków ORMO wchodzących w skład tych komitetów, po zasięgnięciu opinii prezydium właściwej rady narodowej,
 - 2) zatwierdzanie wyboru komendantów jednostek ORMO i ich zastępców,
 - 3) nadzór nad dyscypliną organizacyjną członków ORMO,
 - 4) podejmowanie uchwał o wyróżnieniu członków ORMO,
 - 5) zatwierdzanie wniosków o pozbawienie członkostwa ORMO w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1.
4. Terenowe społeczne komitety ORMO współdziałają ze sobą w zakresie realizacji przez jednostki i organizacje ORMO ich zadań.
- Art. 4c. 1. Komendant Główny ORMO kieruje jej działalnością i reprezentuje ORMO na zewnątrz. Za wykonanie swoich zadań Komendant Główny ORMO odpowiada przed Krajowym Społecznym Komitetem ORMO.
2. Działalnością organizacji wojewódzkich, miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych ORMO kierują komendanci wojewódzcy, miejscy, dzielnicowi, miejsko-gminni i gminni ORMO. Za wykonanie swoich zadań komendanci ORMO odpowiadają przed właściwymi społecznymi komitetami ORMO.
 3. Komendanci wymienieni w ust. 1 i 2 wykonują swoje zadania przy pomocy sztabów ORMO.
 4. Działalnością jednostek ORMO kierują bezpośrednio ich komendanci wybierani przez członków jednostek ORMO.
- Art. 4d. Odwoływanie komendantów, ich zastępców oraz szefów sztabów organizacji ORMO, a także komendantów jednostek ORMO, następuje w trybie i na zasadach przewidzianych do powoływania albo wybierania na te stanowiska.”
- 4) w art. 5 wyraz „Jednostki” zastępuje się wyrazami „Organizacje i jednostki”;
 - 5) w art. 6:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wykonując swoje zadania członkowie ORMO działają samodzielnie lub razem z funkcjonariuszami Milicji Obywatelskiej albo z przedstawicielami innych organów powołanych do ochrony porządku publicznego oraz współdziałają z organami samorządu mieszkańców miast i wsi, instytucjami państwowymi, jednostkami gospodarki społecznej, organizacjami spółdzielczymi i społecznymi.”
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Jeżeli jest to konieczne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa lub przywrócenie porządku publicznego, członkowie ORMO mogą być skoszarowani na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”
 - 6) art. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„Art. 7. 1. Społeczne komitety ORMO lub komendanci ORMO składają na żądanie właściwych rad narodowych lub ich organów sprawozdania i informacje dotyczące działalności ORMO.

2. Sprawozdania i informacje składane właściwym radom narodowym lub ich organom przez terenowe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych powinny uwzględniać ocenę działalności ORMO na rzecz ochrony porządku publicznego.
- Art. 8. 1. Minister Spraw Wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością ORMO oraz określa kierunki jej działania.
2. W razie sprzeczności uchwały społecznego komitetu ORMO z prawem lub niezgodności z kierunkami działania ORMO,

Minister Spraw Wewnętrznych może uchwałę uchylić, a w razie stwierdzenia rażących nieprawidłowości działania, może ten komitet rozwiązać.

3. Uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych określone w ust. 2 w zakresie uchylania uchwał przysługują również szefom wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych w stosunku do miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych społecznych komitetów ORMO.”;

7) w art. 10:

a) w ust. 1:

— pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) doprowadzenia do funkcjonariusza MO albo do najbliższego urzędu spraw wewnętrznych, komisariatu lub posterunku MO osoby, w stosunku do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo lub wykroczenie, oraz prawo stosowania przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej i indywidualnych aerozolowych środków obojętniających w granicach niezbędnej potrzeby, jeżeli osoba ta mimo zagrożenia zastosowaniem przymusu bezpośredniego przeciwstawia się doprowadzeniu,”

— dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) dokonywania czynności nie cierpiących zwłoki, mających na celu niedopuszczenie do zatarcia bądź zniszczenia śladów i dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia”;

b) w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „karno-administracyjne” zastępuje się wyrazami „do spraw wykroczeń” oraz wyrazy „w sprawach, które określi w drodze rozporządzenia Minister Spraw Wewnętrznych” zastępuje się wyrazami „w sprawach określonych w przepisach wydanych na podstawie Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister Spraw Wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki i sposób postępowania przy wykonywaniu przez członków ORMO uprawnień wymienionych w ust. 1 w pkt 1 i 2 oraz 4 i 5.”;

8) w art. 11 wyrazy „Milicji Obywatelskiej” zastępuje się wyrazem „publicznym” oraz wyraz „urzędnik” zastępuje się wyrazami „funkcjonariusz publiczny”;

9) po art. 11 dodaje się art. 12 w brzmieniu:

„Art. 12. 1. W celu pełnienia obowiązków w ORMO członek tej organizacji może być zwolniony od pracy zawodowej w wymiarze nie przekraczającym 12 dni roboczych w roku.

2. W razie zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub zakłócenia porządku publicznego, zakład pracy jest obowiązany zwolnić od pracy zawodowej członka ORMO na czas niezbędny do wykonywania zadań związanych z zapewnieniem

bezpieczeństwa państwa lub przywracaniem porządku publicznego. Okresów nieobecności z tych powodów nie wlicza się do okresów zwolnień, o których mowa w ust. 1.

3. Zwolnień, o których mowa w ust. 1 i 2, udziela się na wniosek szefa właściwego miejscowo urzędu spraw wewnętrznych.

4. Za czas zwolnienia od pracy członek ORMO zachowuje prawo do pełnego wynagrodzenia oraz świadczeń wynikających ze stosunku pracy. Należności przysługujące skoszarowanym członkom ORMO regulują odrębne przepisy.

5. Członkowie ORMO nie będący pracownikami, których powołano na szkolenie lub ćwiczenia trwające przez co najmniej 8 godzin dziennie, otrzymują ekwiwalent wypłacany przez właściwy urząd spraw wewnętrznych w wysokości 1/30 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej, obliczonego za poprzedni rok kalendarzowy.

6. Przepis ust. 5 stosuje się także do członków ORMO będących członkami rolniczych spółdzielni produkcyjnych.”;

10) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Członek ORMO, który wykazał ofiarność i uzyskał dobre wyniki przy wykonywaniu powierzonych mu zadań, może być wyróżniony pochwałą, nagrodą pieniężną lub rzeczową, odznaką honorową „Zasłużonemu Działaczowi ORMO”, odznaką „Za zasługi w ochronie porządku publicznego” albo inną odznaką, a także przedstawiony do odznaczenia państwowego.”;

11) w art. 18:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Kary dyscyplinarne wymienione w ust. 1 pkt 1 wymierzają komendantowi jednostek ORMO a kary wymienione w pkt 2—4 wymierzają sądy honorowe.”;

12) w art. 19 w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „i obywatelskich praw honorowych” skreśla się;

13) w art. 20 w ust. 2 po wyrazach „komendanta jednostki ORMO” dodaje się wyrazy „lub terenowego organu podległego Ministrowi Spraw Wewnętrznych”;

14) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szczegółową organizację ORMO, tryb przyjmowania członków oraz powoływania i wyboru komendantów organizacji i jednostek ORMO, a także członków społecznych komitetów ORMO, skład sądów honorowych i sposób ich powoływania oraz tryb postępowania przed tymi sądami określi statut ORMO nadany przez Ministra Spraw Wewnętrznych.”;

- b) w ust. 2 wyrazy „specjalnej odznaki ORMO” zastępuje się wyrazami „odznaki honorowej „Zastuzonemu Działaczowi ORMO”;
- 15) art. 22 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 22. Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej określą zasady współdziałania ORMO z organami wojskowymi w zakresie wykonywania przez członków ORMO ich uprawnień w stosunku do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej i poborowych odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej lub zastępczą służbę poborowych, a także zasady wykonywania uprawnień określonych w art. 10 ust. 1 pkt 3 w stosunku do pojazdów Sił Zbrojnych.”;
- 16) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:
- „Art. 23a. 1. Organizacje i jednostki ORMO mogą posiadać własne środki finansowe pochodzące z:
- 1) wpłat członków wspierających,
 - 2) zapisów i darowizn,
 - 3) innych wpływów
2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być wykorzystywane wyłącznie na cele statutowe.
3. Obsługę finansowo-księgową wykonują właściwe terenowe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych.”;
- 17) użyte w ustawie w różnym przypadku wyrazy „organy Milicji Obywatelskiej” lub „jednostki Milicji Obywatelskiej” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych”.
- Art. 2.** Minister Spraw Wewnętrznych ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochothiczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.
- Art. 3.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 kwietnia 1987 r.
- Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*
Sekretarz Rady Państwa: *Z. Surowiec*